

Diplomová práce

Student : Jiří KUBAN

Obor : ČJ – D

Název práce v českém jazyce : Konfrontace reality a fikce v dílech Karla Václava Rase s přihlédnutím k oblasti Trhové Kamenice

Název práce v anglickém jazyce : Confrontation of Facts and Fiction in Karel Václav Rais Writings Taking Account of Trhová Kamenice Region

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. Dagmar Mocná, CSc.

Posudek vedoucího diplomové práce :

Práce se zabývá problematikou literární topografie, v současnosti aktualizované v souvislosti s konceptem fikčních světů a tázáním po jejich vztahu ke světu reálnému. Diplomant si ke sledování těchto souvztažností vybral dílo typického realistického prozaika, jenž při tvorbě fikčních světů hojně využíval vlastní empirii, a to i v oblasti místopisné.

Práce se zabývá díly vztahujícími se k jednomu konkrétnímu regionu, jež Rais poznal jako začínající učitel a jenž se obrazil v několika jeho prózách. Podrobně, s důvěrnou znalostí tamější krajiny i regionální historie, ohledává svět relevantních Raisových próz, eviduje jejich reálnou inspiraci a ptá se po důvodech autorových odchylek od historické reality. Vedle próz fikčních podrobuje tomuto zkoumání také příslušné partie Raisových memoárů, tedy textu příslušejícímu k oblasti faktografické literatury; zjišťuje, že i v nich se autor leckde odchyluje od doložených reálií, byť z poněkud odlišných důvodů než v případě fikčních próz (např. z ohledů k žijícím pamětníkům).

Diplomant je dobře obeznámen s teorií fikčních světů (zejména v pojetí Lubomíra Doležela), nečiní proto „naivní“ krátká spojení mezi realitou a uměleckou fikcí. Ve svých analýzách si je vždy vědom toho, že životní inspirace prochází při své „infiltraci“ do oblasti fikčních světů rastrem autorova tvůrčího záměru i dobových estetických a obecně hodnotových norem. Na druhou stranu se nebojí poukázat na to, jak těsně je tvorba autora realistické orientace provázána s reálným světem, z něhož přebírá i takové detaily, jako je vzdálenost mezi jednotlivými místy či vzhled jednotlivých domů.

Předkládaná práce se sice problematikou vyučování literatury dotýká jen okrajově a spíše v deklarativní rovině, přesto je přímo vzorovým příkladem propojení zájmů odborných a pedagogických. Diplomant si zvolil téma diplomové práce také proto, že v daném regionu působí jako učitel na základní škole a hodlá přes díla podobného typu pěstovat vztah žáků k minulosti jejich rodného kraje a k umělcům, kteří v něm působili. K. V. Rais už dnes obecně nepatří k autorům zvláště čtenářsky živým; nicméně v regionech, o nichž píše, a právě s pomocí literární topografie, jež žákům pomůže v autorových fikčních světech nalézt místa důvěrně známá, existuje reálná šance na jeho čtenářskou resuscitaci, a to i u žáků základních škol. Jiří Kuban tak zpracováním tohoto tématu koná i záslužnou kulturně výchovnou práci.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji známkou výborně.

V Praze dne 29.12. 2009

.....
podpis vedoucího dipl. práce